

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyiltér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzüldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Hadi sikereink és a hadikölcsön.

A monarchia, német- és törökország eddigi elért s naponként növekedő hadi sikerei örömmel töltötték el ezen országok népeit s ámulatba ejtették a semleges államokat, sőt az egész világot. A hős katonák haláltmegvető vitézsége, bátorsága, kitartása immár számos győzelemről számolhat be, sőt az utóbbi napok hadieseményei, amelyek — különösen az oroszok elleni fronton — fényes bizonyítékot nyújtanak hadseregeink teljesítőképességéről s fölényeiről, teljesen meggyőzték arról, hogy ebben a háboruban nem a számban tulsúlyban lévő nyers erő, hanem az a győzelem, aki lelkes, öntudatos, jól élelmezett és hadiszerekkel bőven ellátott hadseregek felett rendelkezik. A mindenre elkészült dicső német szövetségeseink hadisikerei szárazon és tengeren félelmetessé és tiszteltté tette a német katonát, de a mi hadseregünk sem marad mögötte a németekének. A magyar baka, a magyar huszár bátorsága, vitézsége és hősiessége csodákat mivelt és fog mivelní.

Nem kell azonban elfelednünk, hogy a hazát, a királyt, mindenünket védő dicső hadseregeink ellátása, élelmezése és felszerelése újabbnál-újabb terheket ró az államra s minthogy ezek elviselésére egy maga az állam nem volt teljesen elkészülve, nálunk és — ép úgy mint Németországban — a hadikölcsönök kibocsátásával segítettek a bajon. Az elért eredmények meggyőzték a világot arról, hogy a monarchia népei és polgárai minden reményeket felülmúló módon igazolták be, hogy méltó fegyvertársai vagyunk a szövetséges Németországnak.

A II-ik hadikölcsön kibocsátása után ellenségeink száma eggyel — az olasszal — megszorodott. Erre való tekintettel a jegyzésre kitűzött május 26-iki határidőt június 7-ikére tolták ki. Mondanunk sem kell, hogy ez a helyes intézkedés óriási eredményeket szült, mert az amugy is rövid idő nem lehetett elégséges arra, hogy az ország lakosságának zömében a hadikölcsönök jegyzése iránt a teljes érdeklődést felkeltse s alkalmat adjon mindenkinek a hadikölcsön jegyzésére.

Június 7-én hétfőn, zárulnak le a II-ik hadikölcsön aláírási aktái. Hisszük és reméljük, hogy az ellenség megszorodásával lépést fog tartani az az áldozatkészség és odaadás, amellyel a hadikölcsönök jegyzése által, az állam, szeretett hazánk védelmére sietünk. Mindazon által újólag felhívjuk az állam polgárait, hogy a hadikölcsönből mentül többen s mentül többet jegyezzenek.

Ne feledjük el, hogy ez a pénz a hadviselés céljait szolgálja. Ez a pénz fogja továbbá sikereinket és előhaladásainkat biztosítani. Pénz nélkül nem lehet háborút folytatni. A harcoló hadseregek katonáinak élelmet, ruhát, lőszert és zsoldot stb.-it kell adnunk, hogy a harcokban semmiben hiányt ne lássanak.

Nekünk polgároknak, itthonmaradottaknak megtakarított s félve összekuporgatott fillére-

inkkel kell résztvennünk a világháboruban, ahol nemcsak katonáink, hanem a mi sorunk, létélünk, mindenünk is forog kockán.

Szászváros városa és a környék tehetősebb, vagyonosabb polgárai a multban is megtették kötelességeiket s hisszük, hogy most, amikor a volt szövetséges, az ántánthoz pártolva feni a kést ellenünk, minden rendelkezésre álló eszközzel sietnek felesleges tökéiket a szép jövedelmeket nyújtó hadikölcsön papirosaiba fektetni.

Azok, akiknek a háborus állapot a rendes polgári foglalkozásukkal kapcsolatban különösebb hasznot, jövedelmet nyújtott és nyújt, elsősorban kell, hogy kivegyék részüket a jegyzésből.

A jegyzések eredményeiről részletesen befogunk számolni, mikor is a hadikölcsön iránt megnyilatkozott érdeklődésről észrevételeinket megfogjuk tenni.

Ifj. Szántó Károly.

A vármegye közgyűlése.

Hunyadvármegye köztörvényhatósági bizottság m. hó 28-án tartotta meg, a megyeház közgyűlési termében f. évi rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlésen **Mara László** főispán elnökölt. Az elnöklő főispán szívélyesen üdvözölte a közgyűlésen megjelent bizottsági tagokat, örömmel jelenti be, hogy vitéz hadseregünk napról-napra szaporítja diadaltetteit, s folytonos győzelemben szoritja ki a Monarchia határai közül ellenségeinket. Majd megemlékezik újabb ellenségeinkről, az olaszokról, kik a leggaládabbul visszaéltek szövetségeseik őszinte bizalmával, s most, amikor annak ideje elérkezett, ahelyett, hogy a szövetséges hűségéből kifolyólag társaink segítségére sietne, maga is nyílt ellenségükké szegült. De ő bizik a magyar katonák hősi vitézségében s bizton reméli, hogy ezen újabb ellenfelünket a többivel egyetemben véglegesen lefogjuk győzni. Hátalatt szívvel emlékezik meg fenkölt ősz királyunkról, ki emberfeletti lelkinagysággal viseli az országára zuduló megpróbáltatásokat. Indítványozza, hogy a törvényhatóság érzelmeinek egy hódoló táviratban adjon kifejezést.

A törvényhatósági tagok zajos éljenzéssel fogadták az elnöki megnyitót, s egyhangulag elfogadták, hogy Őfelségéhez a következő szövegű hódoló távirat küldessék, a miniszterelnök útján:

Gróf **Tisza István** miniszterelnök urnak.
Budapest.

Hunyadvármegye évi rendes közgyűlése a hitszegő olasz szövetségesnek megvetésre méltó galád eljárása felett a törvényhatóság összes lakóinak nevében — mély felháborodását fejezi ki, — ezen elhatározása felől Ő cs. és kir. Felsége előtt öröklött alattvalói hűségének ad hódoló kifejezést azon erős hitünk megerősítével, hogy a hitszegőnek győzelmes hadseregünk fegyveres ereje megadja a méltó választ. A törvényhatóság nevében: **Csulay h. alispán.**

Utána **Csulay h. alispán** beterjesztette terjedelmes jelentését, melyben különösen a közigazgatási tisztviselők nagy munkásságáról és a közéletmezés terén tett intézkedéseiről számolt.

Az alispáni jelentéshez elsőnek **Hajduczki József** szólalt hozzá, ki nagy elismeréssel emlékezett meg úgy az alispáni, mint a többi közigazgatási tisztviselők kifejtett fáradhatatlan szorgalmáról, s indítványára a közgyűlés valamennyinek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Demján Vazul szerint a gabona fölöslegék szabad eladásának engedélyezését kívánatosnak tartja, mert ezáltal a mai horribilis drágaság megnyihülne. Egyben szóvá teszi a hadisegélyezés aránytalanságát is.

Dr. Pap János a szarvasmarha magas áraitól a vármegye jövő állattenyésztését félti, s az állatkiviteli tilalom sürgős behozatalát kívánatosnak tartja.

Mallász József a hadisegélyek aránytalanságának okait előadva, a törvényhatósági bizottság az alispáni jelentést egyhangulag tudomásul vette, s **Csulay Lajos h. alispán** indítványára a vármegye közéletmezésének biztosítása körül kifejtett nagy munkásságáért **Mara László** főispánnak köszönetet mondott.

Ezután gyors egymásután letárgyalták a tárgysorozat többi pontjait.

Legújabb táviratok.

Berlin, jun. 4. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Iperntől keletre fekvő Hooye kastélyt és helységet, a nyugati szélén levő néhány ház kivételével rohammal elfoglaltuk, az angolok ellenállásait véresen visszavertük. Giv-Mchytól keletre sikerült tegnap este angol csapatoknak állásunkba behatolni, ellentámadásunk az ellenséget súlyos veszteségei mellett ismét kiverte. Három angol gépfegyver maradt kezeink között, az állás a maga teljességében birtokunkban van. Soucher cukorgyárat oda hullámzó harc után megszállottuk, Souchertől a vasut mentét harc után megszállottuk. Neuville mellett és ettől nyugatra árkaik ellen intézett részleges támadás tüzéségi tűzünkben összeomlott. Neuwillétől ma éjjel óta szuronyharcok vannak. Bois de Pretreben az elvesztett árkok legnagyobb részét sikerült visszaszereznünk. Keleti hadszíntér: Lettev és Runden helységek mellett Libantól keletre hatvan és hetven kilométernyire lovasságunk orosz osztagokat elűzött, Ravodsjanij vidékén Kurschamitól nyugatra és Savdylaninél, Dubissa mentén ellenünk intézett ellenséges támadások megghiusultak. Délkeleti hadszíntér: Csapataink küzdelem után Przemiseltől keletre fekvő helységeket és az ezekhez északkeletfelé csatlakozó Bolestraszyce, Tosky, Poidziais, Storcavo vonalat elérték. Przemysl eleste folytán birtokunkba jutott zsákmánymennyiségét még nem állapíthattuk meg. Legkülönbözőbb csapattestekből elfogot oroszok vallomásából kiderült, hogy az oroszok június másodikáról harmadikára virradó éjjelen, amikor Przemislt

rohammal elfoglaltuk, Mackensen vezérezredes hadseregének egész arcvonala ellen általános támadást kezdték. Ezen támadás már megindulásakor teljesen meggyusult. Przemyseltől keletre huszonkettő kilométernyire Marjett tábornok német csapatai rohammal elfoglalták a Mislkelyc két oldalán elterülő magaslatokat. Linsingen tábornok hadserege a Strijj folyómentén a hasonló Korseitől északkeletre levő alsó részét átlépni készül.

NAPI HIREK.

Történet.

Kik járását napnak és csillagoknak
Figyelik, hol emberek hadakoznak:
Egy visszatérő angyal őrszemet
Az Ur szelid hangon kikérdezett:
„Fiam, a földön láttál sok csodát,
Tudod, miért áll lángban a világ...
Tenger s a föld: lapály és hegyvidék
Tőlem várja igaz ítéletét:
Legyek vele és végítéletem
Sujtson végig a másik nemzeten.
... A földről jöttél, mondd, kié legyen
A jutalom, a végső győzelem? ...“
Nagyot villant az angyalnak szeme.
„Atyám, a földnek van egy nemzete;
Jólelkű, hű, erős Benned hite,
Nem agyarkodik soha senkire.
Ad, ha kérnek, köszönetet se vár,
Enyhül a nyomor, hol a keze jár;
S mégis, mégis, eltenni láb alól
Az egész világ lent most egy akol...
Atyám, a földnek van egy nemzete,
Jutalmazd őt meg, magyar a neve! ...“
És szólt az Ur: „Rendben volna, fiam,
De kéresemben egy kis hiba van:
Mit szólna majd hű szövetségese,
Ha csak övé lesz jutalmam kegye?“
Felelt az angyal: „Jelentem, Atyám,
Hadilobogó leng vára falán...
Csuf, hitszegésre adta a fejét,
Ez is vérét kívánja, mindenét.
Jutalmazni ne kívánd őt vele:
Hitszegő Judás, talján a neve! ...“
Villámot szórt most az Urnak szeme,
Az ég s a föld is reszketett bele:
„Megint Judás, ki barátjára tör! ...
Nos tudja meg, hogy most velem pöröl.
Ki hitvány pénzért cserbenhagyta őt:
Elátkozom a gyáva hitszegőt! ...
Mondd a magyarnak, higgye Istenét:
Neki szántam jutalomnak kegyét! ...“

Kosztolánszky István.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“
egylet részére.

— Vessünk be minden talpalatnyi földet!

— Kitüntetések. Öfelsége Gyárfás Győző
23-ik honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak
az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása
miatt a hadiékítményes katonai érdemkeresztet,
Hahn Elek 23-ik gyalogezredbeli főhad-
nagynak pedig a „signum laudis“ adomá-
nyozta. Mindkét tiszt a dévai társaságnak is-
mert és szeretett tagja, akiknek örvendő szív-
vel gratulálunk.

— Przemysl bevételének ünneplése
Szászvároson. F. hó 4-én Przemysl bevételét
Szászvároson is megünnepelték. A város
lobogó diszt öltött s a katonazenekar szebbnél
szebb darabokat játszva bejárta a város utcáit.

— Vaskereszt Barcsay századosnak.
Barcsay Ádám honvédszázados, akit már
a háboru elején kitüntetett kiváló hősiessége
miatt Öfelsége, ujabban az a nagy kitüntetés
érte, hogy a német császár a vaskereszttel
dekorálta. Barcsay százados az uzsoki offen-
ziva idején egy magaslatot védett, mit az
oroszok nagy vehemenciával támadtak. A hős
százados a támadást nemcsak visszaverte,
hanem azonnal ellentámadásba ment át és
ezzel a támadó csapatot teljesen szétverte.
Megyénk szülőtteinek eme kiváló kitüntetésé-
hez őszinte örömmel gratulálunk.

— A II-ik hadikölcsönből a „Szászvárosi
Takarékpénztárnál, továbbá a postánál, adó-
hivatalnál és a többi pénzügyintézetnél 1915.
június 7-ig lehet jegyezni.

— Rendkívüli közgyűlés Szászváros vá-
ros képviselőtestülete a múlt hónap 31-én
rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyet-
len tárgya a második hadikölcsön jegyzése a
város részéről. A polgármester lelkes meg-
nyitója után a közgyűlés egyhangon elhatá-
rozta, hogy 50.000 koronát jegyez a város,
mint az első alkalommal is.

— Miniszteri rendelet a tengeri készle-
tek átadásáról. Napról-napra mind tömege-
sebben érkeznek a földművelésügyi miniszter-
hez kérelmek, melyekben a készlettulajdo-
nosok az önként bejelentett vagy a requirált
készletnek feloldását és állati takarmányozás
illetve szeszgyártás céljaira leendő felhaszná-
lását azzal a megokolással kérelmezik, hogy
a készlet emberi táplálkozás céljaira nem al-
kalmatlan. Minthogy az ilyen kérelmek teljesi-
tése könnyen arra vezethetne, hogy egyes
készlettulajdonosok a zár alá helyezett kész-
let gondozását szándékosan elhanyagolják,
sőt annak megromlását vétkesen elő is segí-
tik, ami az ország közvédelmére kiszámít-
hatatlan következményekkel járhatna, elren-
delem, hogy a zár alá helyezett tengerinek
időközben történt megromlása a készlettulaj-
donost az átadás kötelezettsége alól nem men-
tesíti és hogy az ily romlott tengeri a tény-
leges értékének megfelelő, legfeljebb azon-
ban 26 K maximális áron fog az illető kész-
lettulajdonostól átvétetni.

— Előléptetés. Öfelsége Barcsay Ákos
Ákos marosillyei szolgabíró, tartalékos hon-
véd tüzérhadnagyot és Csák Gusztáv gyalári
vasgyári főmérnököt, népfőlkelő hadnagyot
főhadnagygyá léptette elő.

— Tudakozódás a hadifoglyok iránt.
A budapesti Hadifoglyokat Gyámoltó Bizott-
ság és a bécsi Gemeinsames Zentral-Nach-
weisebureau egyrészt a további munkatorlódás
elkerülése végett, másrészt a gyorsabb
és pontos hírszolgálat érdekében közös egyet-
értéssel abban állapodott meg, hogy a Ge-
meinsames Zentral-Nachweisebureau (Wien,
I. Jasomirgott-Strasse 6) csakis az osztrák,
a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hiva-
tal (Budapest, IX. Üllői-ut 1) pedig kizáróan
a magyar honosságú, illetve a Szent István
koronájához tartozó országokban honos hadi-
foglyok hollétének megállapítására vonatkozó
tudakozódásokat és az ezek alapján a hozzá-
tartozókhoz intézendő értesítéseket fogja ju-
nius 1-étől kezdve tárgyalni és elintézni. El-
határozták azt is, hogy egyes magyarországi
érdeklődőknek a magyar honosokra vonatko-
zóan a bécsi Gemeinsames Zentral-Nach-
weisebureauhoz már régebben beküldött, de
még el nem intézett tudakozódásait a bécsi
hivatal a budapesti Hadifoglyokat Gyámoltó
és Tudósító Hivatalnak küldi meg s ez fogja
az érdeklődőket abban a sorrendben, ahogyan
a hivatal megkapja, értesíteni.

— Mindennel és mindenben taka-
rékoskodjunk, mert nem tudhatjuk,
hogy a háboru meddig tart s meny-
nyire veszi igénybe meglévő készle-
teinket!

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönség-
nek dúsan felszerelt nagy raktárát
lószerszámok, testővek, bocskor-
szijak és nadrágszjakban, nyergek
és mindennemű lovaslási szerszá-
mokban. Ezenkívül minden e szak-
mába vágó cikkek a lehető leg-

111 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 14—
Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan,
hifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— Honvédeink dicsérete. A m. kir. 23-ik
honvéd gyalogezredet, amelyben vármegyénk
fiai küzdenek kitartóan és hősiességgel, nagy ki-
tűntetés érte. Ugyanis május hó 2-án a gali-
ciai győzelmes harcokban egy magaslat elfog-
lalásánál oly ellenáthatatlan szurony rohammal
rontottak az oroszokra, hogy a szemben álló
orosz ezred részben megsemmisült, részben fog-
ságba jutott. Frigyes főherceg hadsereg fő-
parancsnok az ezrednek ezen páratlan hőstette
miatt táviratilag dicséretét fejezte ki, amit az
ezredparancsnok napi parancsban közölt a le-
gényességgel. Amikor ezt az örvendetes hírt,
mit autentikus forrásból kaptunk, a legnagyobb
örömmel regisztráljuk, hős fiaink vitéz fegy-
veire Isten áldását kérjük.

— A hadseregszállítási ajánlatok fel-
bélyegzése. A katonaság hadiszükségletének
szállítására számos olyan ajánlat érkezik a
hadügyminiszteriumhoz, melyek nincsenek fel-
bélyegezve. Minthogy a bélyegnélküli ajánla-
tok és egyéb beadványok tekintetbe nem vét-
tetnek és azokra válasz nem adatik, ennél-
fogva az ajánlattevők érdekében áll, hogy be-
adványukat szabályszerűen felbélyegezzék.

— Az Első Magyar Általános Biztosító
Társaság legutóbbi üzletéről szóló mérle-
gét közli mai számunk. Örvendetesen látjuk,
ebből, hogy e színmagyar, régi és tőkeerős
társaságunk, amely a jelen nehéz viszonyok
között különösen fontos missziót teljesít, e
háborus esztendőben is igen jól megálta he-
lyét, mert az összes ágazatbeli 1914. évi tiszta
nyeresége 6.744.975 korona 64 fillér tesz ki:
A kitűnően vezetett társaság tartalékalapjai
ma már 206 millió koronára rugnak és az elmúlt
évben a háboruval kapcsolatos külön-
féle segítőakciókra jótékonyra és kulturális
célokra több százezer koronát ado-
mányozott. Legutóbb pedig a II-ik hadiköl-
csön jegyzésre vonatkozólag a kormány által
kibocsájtott felhívásra, ezen hívó szövegre, a
hazafias áldozatkészségben mindig előljáró
magyar társaságunk — az első alkalommal
jegyzett 7 és fél millió koronán kívül
— most ismét 25 millió korona jegy-
zéssel felelt. — Ez a hatalmas összeg, amely
nagyágával eddig bármely más cég, társa-
ság, pénzügyintézet vagy magán féljegyzését mes-
sze felülmúlja: ezen izig magyar társaság
hagyományos áldozatkészségének és a Haza
iránt való szent kötelezettségét teljesítésénél párat-
lanul álló fényes tanujelét adta. — Azt hisz-
szük tehát, hogy valamennyi, hazánkban mű-
ködő társaságunk közt ezen hatalmas Magyar
társaságunk érdemli meg leginkább összes
polgártársaink osztatlan bizalmát.

— Hirdetmény. Folyó évi február hó 6-án
a lakók bejelentésének pontos teljesítésére
nézve a város közönségét a szigorú követ-
kezményekre való figyelmeztetés mellett hir-
detmény útján felhívtam volt. Minthogy en-
nek dacára sürűn fordulnak elő esetek, hogy
a szállodákban, valamint magán szálláson
megszállt egyének bejelentve nem lesznek, fig-
yelmeztetem tehát mindazokat, a kik a be-
jelentés eszközzésére kötelezettek, tehát ház-
tulajdonosokat, szállásadókat, szállodásokat,
hogy a náluk megszálló egyéneket (lakók,
vendégek, rokonok stb.) a megszállása után
24 óra alatt a rendőrkapitányi hivatalban fel-
tétlenül bejelentésük, mivel a mulasztók az
1912 évi LIII. t.-c. 6. §-a alapján 600 koronáig
terjedő pénzbüntetésen kívül 2 hónapig
terjedő elzárással is fognak büntettetni. Szász-
város, 1915. évi május hó 30-án. P a p And-
rás s. k. h. rendőrkapitány.

— Értesítés. A kormányhatóságilag enge-
délyezett hátszegi felső kereskedelmi iskolá-
ban a jövő tanévvel középső osztály is meg-
nyílik. A tanulók felvétele az 1915—16-iki
tanévre f. évi július hó 3-ig d. e. 9—12-ig
eszközöltetik az igazgatói irodában. A jelent-
kezésnél lefizetendő 30 K felvételi díj és itt
hagyandó a tanuló utolsó évi bizonyítványa.
A jelentkezés irásban is történhetik a felvételi
díj és az iskolai bizonyítvány beküldése mel-
lett. Aki július 3-ig esetleg 5-ig nem iratko-
zik be, attól az igazgató a felvételt megta-
gadhatja, ha a létszám betelt. A javító vizsgá-

latok augusztus hó 31-én reggel 9 órakor kezdődnek. A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába oly tanulók vehetők fel, akik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát — a latin nyelvtől eltekintve — nyilvánosan vagy magánúton sikerrel végezték és erről szabályszerű iskolai bizonyítványt mutatnak fel. A felvételel alkalmával tartozik a tanuló a keresztlevelet, anyakönyvi kivonatát és újraoltási bizonyítványát átszolgáltatni. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele fölött a tanári testület határoz. A tanulók mindennemű ügyében az intézet igazgatója, Balás Márton, készséggel nyújt utbagazítást, ha aziránt akár személyesen, akár levélben (válaszbélyeg) megkeresik. Az igazgatóság.

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Női kereskedelmi tanfolyam.** A hátszegi községi felsőkereskedelmi iskola igazgatótanácsa elhatározta, hogy a nyár folyamán női kereskedelmi tanfolyamot rendez, amennyiben arra legkevesebb 25 hallgató jelentkezik. A tanfolyamra az iskola igazgatóságánál már most lehet jelentkezni.

— **Gyóni Géza verseskönyve.** Przemysl orosz fogságba került poétájának, Gyóni Gézának verseskönyvét, amelyet annak idején repülőgéppel hozott ki az ostromlott várból, egy K-ás kötetben adta ki az Országos Hadsegélyző Bizottság. Lengyel mezőkön, tábor-tűz mellett a címe a tűzesszavu, nem mindennapi tehetségű költő könyvének. A kötet lelkesítő olvasmány és a jövedelme hadsegítő célt szolgál.

— **Az Eternit Művek** Hatschek Lajos cég a második hadikölcsönre ismét egy millió koronát jegyzett. E vállalat tehát az első hadikölcsönre történt ugyancsak egy millió koronás jegyzésével együtt immár összesen két millió koronával részesedik a hadikölcsönben.

— **Kolumbácsi legyek.** Ezek az apró, de annál veszedelmesebb élősdiek jelentek meg a múlt héten Brád környékén. A védekezés ellenük az istálló előtti füstölés és az állatoknak büzös folyadékkal való bekenése. Hisszük

azonban, hogy a beállott hűvös idő az állatokat elűzte.

— **Kutyából nem lesz szalonna.** (Eredeti szövegben közöljük a XIII. századbeli nagy olasz költőnek, Petrarcanak, az akkori Rómához írott szonettjét, amely mintha ma is aktuális volna).

Fontana di dolore, albergo d'ira,
Schola d'errori, e tempio d'eresia,
Già Roma. Or Babilonia, falsa e ria;
Per cui tanto si piagne, e si sospira;
O fucina d'inganni, o pregon d'ira:
Ove 'l ben muore, e' l mal si nutre e cria!
Di vivi inferno; un gran miracol' fia,
Se Cristo teco alfine non s'adira!
Fondata in casta ed umil povertate:
Contra tuoi fondatori alzi le corna?
Putta sfacciata! e dov' hai posto spene?
Ne gli adulteri tuoi? ne le mal nate
Richezze tante? or Constantin non torna,
Ma tolga il mondo tristo, che 'l sostiene.
Magyarul:

Te fájdalom forrása, haragnak háza, tévedések iskolája, hitlenség temploma: aki egykor Róma voltál, most pedig az elvetemült, hazug Babilon. Te érted árad annyi könny, sóhaj! Ó, te hitszegés kohója, harag börtöne, ahol elhal, ami jó, megterem és meghizik a gonosz. Te élők pokla. Nagy csodának kellene történnie, ha Krisztus föl nem bősülné ellened. Tisztességben (szüzességben) és szerény alázatosságban fogamzottál. Alapítóid ellen döföd-e szarvaiddat? Mibe vedted reményeségeidet? Aljasságodba-e, vagy gonoszul szerzett nagy kincseidbe (Lásd az angolok 3 milliárd kölcsönét!) Konstantin (a nagy) most nem fog visszajönni. De pusztuljon el az a rossz világ, amely téged fölntart! Ezt Petrarca írja ezelőtt 700 évvel. Vajjon ma egyebet írna-e, mikor az olasz költőből is — D'Annunzio válik?

— **A német nők nemzeti szolgálata.** Rendkívül érdekes adatokat közöl e címen Hacker Boriska fővárosi tanárnő avatott tollából „A Nő” c. feminista folyóirat májusi száma. A német nők ugyanis a háboru kitörése óta ideálisan szervezett céltudatos munkával dolgoznak az otthonmaradottak érdekében, e szervezet részleteibe nyerhetünk betekintést e cikk olvasásával. A nemzetközi hágai nőkongresszusról Glücklich Vilma számol be. A jövendő béke maradandóságáról nyilatkozik a lapban Nelly Roussel Páris, dr. Luci Hoesch, Ernst kiváló gyermekpszholo-

gus München. Ellen Key híres svéd írónő, Lida Gustava Hevmann, a bajor választójogi nőegyesület elnöke és még néhány kiváló, a nemzetközi nőmozgalomban nagy szerepet játszó asszony. „A Nő” májusi száma is sok hazai és külföldi adatot közöl a nőmozgalom eseményeiről. Folytatását hozza továbbá Charlotta Perkins Gilman „Magda Margit” c. szenzációs regényének. A folyóirat előfizetési ára egész évre 5 K, fél évre 2:50 K. Mutatványszámot készséggel küld a lap kiadóhivatala Budapest, V. Mária Valéri-ut 12.

ERZSÉBET és URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA” budapesti tudományos társaság tagjai.

Vasárnap, f. évi június hó 6-án a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart katonazene közreműködésével

A BIBLIÁS EMBER.

Dráma az élet mélységeiből 3 részben. Főszereplő WALDÉMÁR PSYLANDER.

A SÁTÁN KUTYÁJA.

Detektív-dráma 3 felvonásban. A Connan Doyle sorozat 1-ső képe.

Háborus aktualitások.

A titkos drámairó. Humoros.

A t. hölgyközönséget kérem, hogy az előadás alatt a kalapot letenni kegyeskedjenek.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytözsdeben.

Előadás kezdete pont d. u. 1/26 és este 1/29 órakor. Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Egy jól irni és olvasni tudó fiú nyomdász-tanulónak

azonnal felvétetik a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenhetedik évi zárszámla 1914. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

I. Tűzbiztosítás.		korona		fill.		korona		fill.	
Kifizetett károk és költségek	9,787,847-50								
levonva viszontbizt. károk és költs.	4,300,800-08	5,487,088	47						
Függőben maradt károk tartaléka		908,522	26						
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával		784,460	02						
Jövedelmi adó és bélyegilletékek		392,226	17						
Postabérek		100,150	59						
Adományok hadi célokra		261,525	81						
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költs.		1,786,815	95						
Behajthatlan követelések leírása		16,206	02						
A háboru folytán el nem számolt külföldi üzletek dijtartaléka		1,296,659	57						
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbizt. rész levon. után és minden megterh. nélkül		10,532,519	61	21,626,104	47				
II. Szállítmánybiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek	400,261-79								
levonva viszontbizt. károk és költs.	350,185-23	50,076	56						
Függőben maradt károk tartaléka		75,340	—						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával		11,783	30						
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbizt. rész levon. után és minden megterh. nélkül		100,000	—	237,199	86				
III. Jégbiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek	3,039,345-92								
levonva viszontbizt. károk és költs.	1,809,636-14	1,229,709	78						
Függőben maradt károk tartaléka		45,318	22						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával		318,089	72						
Bélyegilletékek		48,525	75						
Behajthatlan követelések leírása		7,505	16						
A folyó évben lejárt több éves jégbizt. esed. tart.		518,662	07						
A következő évek készpénz-díjtartaléka		489,149	63	2,656,910	33				
IV. Betörésbiztosítás.									
Kifizetett károk és költségek	73,648-78								
levonva viszontbizt. károk és költs.	30,892-51	42,756	22						
Függőben maradt károk tartaléka		15,765	06						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával		114,985	06						
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbizt. rész levon. után és minden megterh. nélkül		500,000	—	673,508	34				
1914. évi nyereség				3,868,596	45				
				29,062,317	45				
I. Tűzbiztosítás.									
Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		12,188,426	87						
Tűzbiztosítások után bevett díjak és illetékek	21,278,402-38								
levonva: törleszt. díjak 3,131,899-91									
„ visz.-bizt. díjak 7,613,982-86	10,745,882-77	10,532,519	61						
Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka		887,661	—	23,608,607	48				
II. Szállítmánybiztosítás.									
Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		100,000	—						
Szállítmánybizt. után bevett díjak és illetékek	657,123-13								
levonva: törleszt. díjak 109,863-12									
„ visz.-bizt. díjak 473,466-31	583,329-43	73,793	70						
Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka		85,783	84	259,577	54				
III. Jégbiztosítás.									
Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék		792,059	36						
Jégbiztosítások után bevett díjak és illetékek	4,602,467-56								
levonva: törleszt. díjak 664,004-37									
„ visz.-bizt. díjak 2,224,299-81	2,888,274-18	1,714,193	38						
Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka		24,754	38	2,531,007	12				
IV. Betörésbiztosítás.									
Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		460,000	—						
Betörésbiztosítások után bevett díjak és illetékek	563,898-91								
levonva: törleszt. díjak 73,666-01									
„ visz.-bizt. díjak 234,124-96	307,790-97	256,107	94						
Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka		15,551	63	731,659	57				
V. Egyéb bevételek.									
Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, árfolyamnyereség idegen pénznemek után, valamint társasági házak tiszta jövedelme								1,931,465	74
								29,062,317	45

VAGYON.

Mérlegszámla 1914. december 31-én.

TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Központi pénzkészlet	122,503	22	Részvényalapítók: teljesen befizetett 3000 egész részvény à 2000 kor. és teljesen befizetett 2000 fél részvény à 1000 kor.	8,000,000	—
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék: külön kimutatás szerint	29,662,501	95	Nyereménytartalék	8,000,000	—
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei: 2,610,000 kor. Kisbirtokosok országos földhitelintézete 5%-os záloglevél	95:50	2,492,550	Külön tartalék*	26,355	81
200,000 kor. 6%-os magyar hadikölcsön kötvény	97	194,000	Jégbiztosítási külön tartalék	2,000,000	—
45 drb. Pesti hazai első takarékpénztár részvény	à 15,000	675,000	Kézpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül: a) tüzbiztosítások után	10,532,519	61
Átmeneti kamatok	44,000	—	b) szállítmánybiztosítások után	100,000	—
„Ormódi Ormody Amélie alapítványa értékei: 50,600 kor. Kisbirtokosok országos földhitelintézete 4 1/2%-os záloglev. à 83:90	42,453	40	c) jégbiztosítások után	489,149	63
Átmeneti kamatok	379	50	d) betörésbiztosítások után	500,000	—
Első magyar általános biztosító társaság „Tüztöltők segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. állampénztárban	64,787	—	A háború folytán el nem számolt külföldi üzletek díjtartaléka	1,296,659	57
Átmeneti kamatok	177,008	33	Függő károk tartaléka: a) tüzbiztosítások után	908,532	26
Leszámitott váltók	1,176,600	—	b) szállítmánybiztosítások után	75,340	—
Társasági házak	5,081,121	24	c) jégbiztosítások után	45,318	22
Különféle adósk: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknél	3,752,414	39	d) betörésbiztosítások után	15,765	03
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1,193,166	70	Különféle hitelezők	—	—
	44,679,383	73	a) Első magyar általános biztosító társaság „Félszázados alap”	500,000	—
			b) Első magyar általános biztosító társaság „Léway-alap”	200,000	—
			c) Első magyar általános biztosító társaság „Ezredéves alapítvány”	100,000	—
			d) Ormody Vilmos-alap	100,000	—
			e) Ormódi Ormody Amélie alapítványa	51,399	50
			f) Első magyar általános biztosító társaság „Tüztöltők segélyalapja”	64,787	—
			Életbiztosítási osztály folyószámlán	1,016,188	50
			1913. évi nyereség	2,697,628	98
			* Az idej hozzájárulásokkal 1,460,544 kor. 96 fill.-re emelkedett	3,868,596	45
			** A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az idej hozzájárulással 4,722,450 kor. 44 fillérre emelkedett.	44,679,383	73

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenkettedik évi zárszámla 1914. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

	korona	fill.		korona	fill.
Visszaváltott kötvényekért	3,685,072	09	A múlt évből áthozott díjtartalék	170,890,563	85
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	4,952,611	99	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	1,843,371	99
Lejárt kiházasítási tőkékért	5,839,759	40	az előbbi években kiállított kötvények után	25,535,253	79
Kiházasít. biztosít. haláleset köv. díjvisszatérítés	60,146	69	a biztosított tőke emelésére ford. nyeresmények	151,832	12
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	1,518,551	46	illetékek	474,009	44
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	776,796	74	Levonva: törölt kötvények és díj-nyugták	28,004,467	34
Évjáradékokért	520,875	48	viszontbizt. díjak	3,600,369	32
Bélyegekért	477,708	81	Kamatjövedelem	8,115,592	96
Irodai bér, postadíjak, nyomtatv., uti- és egyéb költs.	1,456,074	97	Mult évi függőben volt károk és díjvissz. tartaléka	692,755	04
Tiszti fizetések	342,661	51	Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tart.	528,832	25
Adóért	59,701	91			
Orvosi díjakért	138,790	99			
Szerzési és díjbehajtási költségek	1,560,683	47			
Behajthatatlan tartozások leírása	44,049	61			
Kisorsolt biztosítások tartaléka	4,000	—			
Díjtartalék ez év végén	180,818,002	76			
1914. évi nyereség	2,876,379	19			
	204,631,842	10			

VAGYON.

Mérlegszámla 1914. december 31-én.

TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék külön kimutatás szerint	151,117,098	60	Díjtartalék	187,267,881	kor. 89 fill.
Tulélési csoportok értékpapírjai: 80,800 kor. n. é. magy. kir. 4%-os kor.-járad. à 76:90	62,135	20	levonva a viszontbizt. díjtartalék	6,449,879	kor. 13 fill.
15,700 kor. n. é. M. földhitelint. 4%-os kor. zálogl. à 81:50	12,795	50	A nyereségyrészesedéssel biztosítottak biztossági alapja	1,344,415	95
átmeneti kamatok	280	33	Kiházasítási tőkék nyeresége	829,703	57
Átmeneti kamatok	75,200	03	Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	1,518,551	46
Jelzálog-kölcsönök	1,853,746	72	Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	776,796	74
Kötvény-kölcsönök	428,900	—	Tulélési csoportok számlája	75,546	59
A központ tartozása folyószámlán	25,665,932	—	Előre fizetett díjak	18,565	74
Vezér- és főgynökségek és mások tartozásai	2,697,628	98	Fel nem vett nyeresmények 1913. évről	13	63
	7,079,679	24	Kisorsolt biztosítások tartaléka	4,000	—
	188,418,185	57	Viszontbiztosító intézetek és mások követelése	161,206	94
			1914. évi nyereség	2,876,379	19
				188,418,185	57

Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint	K 29,662,501	95
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint	K 151,117,098	60
Összesen	K 180,779,600	55

a) Értékpapírok.

Záloglevelek	K 122,579,000	40
Községi kötvények	K 1,924,770	—
Járadékok és államilag biztosított vasuti kötvények	K 25,332,429	81
Különféle értékpapírok	K 4,422,010	—

b) Kamatozólag elhelyezett tőkék:

K 154,258,219	21
K 26,521,381	34
K 180,779,600	55

Budapest, 1914. december hó 31-én.

Frank Henrik, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság: Blaban Adolf, Berzeviczy Albert, Gergely Tódor, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Ormody Vilmos, gróf Zichy János.
A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1915. március hó 22-én.

A felügyelő bizottság: Buchard-Bélaavary Konrád, Libits Adolf, Németh Titusz, báró Radvánszky Géza, báró Uocritz Zsigmond.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai**Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.**